

TEMEL HUKUK

ARŞ. GÖR. DR. PELİN TAŞKIN

BU DERSTE NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- Hak
- Hukuki Olay
- Hukuki Fiil
- Hukuki İşlem

HAK

Hak nedir?

Haklar hukuk düzeninin kişiye tanıdığı ve koruduğu bazı ayrıcalıklar mıdır?

*Hak süjesi birey,
bazı haklara sahip ,
ve egemen bir güce bağlı bir kişi midir?*

Yoksa hukuk düzeninin tanıdığı ve koruduğu bazı ayrıcalıkların (hakların) sahibi midir?

(Keyman ve Toroslu, 2012, 140)

HAK

Hukuk ile hak arasında nasıl bir ilişki vardır?

Hukuk ile hak arasında bir objektiflik sübjektiflik ilişkisi vardır.

HAK

Hakla ilgili görüşler:

"Hakkın varlığı, bir şeyi yapmak, bir şeye sahip olmak gücüne sahip bulunan veya bu konuda seçimlik yetkiye sahip süjenin varlığına bağlıdır."

GROTIUS

(Keyman ve Toroslu, 2012, 140)

HAK

"Hak, hukuk düzeninin bireye tanıdığı bir irade gücü ve irade hakimiyetidir."

"Eğer kişi iradesini başkasına karşı ileri sürebiliyorsa

ve

bunu kabul ettirebiliyorsa;

hukuk düzeni de bu durumu destekliyorsa,

o kişi hak sahibidir."

WINDSCHEID

(Keyman ve Toroslu, 2012, 141)

HAK

Hakkın özü menfaattir.

Hak, hukukça korunan menfaattir.

*Bu menfaat hem maddi hem de manevi
menfaatleri içerir.*

*Menfaat, hak sahibine,
bir talepte bulunmak, dava açmak yetkisi tanır.*

JHERING

(Güriz, 2011, 50; Keyman ve Toroslu, 2012, 143)

HAK

"Hukuken korunan menfaat, iradenin içeriğidir."

"Korunan aslında menfaat değil de iradedir."

"Sübjektif hak, insana irade kudreti tanınması yoluyla korunan çıkardır."

"Hak, kişinin, hukuk düzenince talep yetkisine sahip bulunduğu menfaattir."

JELLINEK

(Güriz, 2011, 51; Keyman ve Toroslu, 2012, 143)

HAK

Hak, zarar verici davranışa karşı yaptırım öngören normdur.

Bireyin yetkisi, normun öngördüğü yaptırımın uygulanmasından ibarettir.

Normun kişiye verdiği şey, hak değil de (menfaate yönelik irade gücü değil de), menfaatin korunmasını isteme yetkisidir.

KELSEN

(Keyman ve Toroslu, 2012, 145)

HAK

Hukuk kuralları kişilerle ilgili bazı hukuki durumlar yaratırlar:

Objektif hukuki durumlar

Genel ve sürekli nitelik taşırlar ve bir kez kullanılmakla sona ermezler.

Subjektif hukuki durumlar

Bir kez kullanılmakla sona ererler.

HAK TÜRLERİ

A.ÖZEL HUKUKTAN DOĞAN HAKLAR

B. KAMU HUKUKUNDAN DOĞAN HAKLAR

HAK TÜRLERİ

ÖZEL HUKUKTAN DOĞAN HAKLAR

MUTLAK HAKLAR-NİSBİ HAKLAR

MALVARLIĞINA DAHİL OLAN ve
OLMAYAN HAKLAR

HAK TÜRLERİ

MUTLAK HAKLAR

Herkes karşı ileri sürülebilir.

Herkes tarafından ihlal edilebilir.

Hak sahibinin mutlak egemenliği vardır.

NİSBİ HAKLAR

Sadece belli kişilere karşı ileri sürülebilir.

Belli kişiler tarafından ihlal edilebilir.

Hakkı ihlal edilip, zarar gören kişi ancak zarar verenden tazminat isteyebilir.

HAK TÜRLEİ

MUTLAK HAKLAR

**AYNİ HAKLAR
(EŞYA ÜZERİNDE
HAKLAR)**

**GAYRİ MADDİ
ŞEYLER ÜZERİNDEKİ
MUTLAK HAKLAR**

**KİŞİLİĞE AİT
HAKLAR**

TEMEL HUKUK

- ✓ Aynı haklarda bir şahısla eşya arasında bir ilişki vardır.
- ✓ Aynı hakların en önemlisi, sınırsız nitelikteki **mülkiyet** hakkıdır.

MK 683 «*Bir şeye malik olan kimse, hukuk düzeninin sınırları içinde, o şey üzerinde dilediği gibi kullanma, yararlanma ve tasarrufta bulunma yetkisine sahiptir.*»

- ✓ Diğer aynı hakların hiçbiri, bu kadar sınırsız yetkiler tanımaz. (Sınırlı mutlak haklar)
- ✓ İrtifak hakkı-Taşınmaz yükü.

HAKLAR

Hakların doğması, değişikliğe uğraması, ortadan kalkması:

Hukuki olaylar,

Hukuki fiiller,

Hukuk işlemler.

HUKUKİ OLAY

Tanımlayınız
Örnek veriniz

©www.ClipProject.info

HUKUKİ FİİL

- ✓ İnsandan kaynaklanır.
- ✓ İnsanın iradi davranışlarından oluşur.
- ✓ Kendilerine hukuki sonuçlar bağlanmıştır.

HUKUKİ İŞLEM

- ✓ Kamu hukuku alanında, hukuk düzenini yaratma işlevini yerine getirir.
- ✓ Toplumun siyasi ve hukuki olarak örgütlenip düzenlenmesinde kullanılan hukuki bir araçtır.
- ✓ Özel hukukta, bireyin iradi davranışı ile seçtiği bir hukuki durumu yaratmasıdır.

HUKUKİ İŞLEMİN UNSURLARI

İRRADE

KONU

HUKUKİ İŞLEMİN ÇEŞİTLERİ

TEK TARAFLI	NEDENE BAĞLI OLAN	SAĞLARARASI İŞLEMLER	ŞEKLE BAĞLI OLAN	ŞARTA BAĞLI OLAN
ÇOK TARAFLI	NEDENE BAĞLI OLMAYAN	ÖLÜME BAĞLI İŞLEMLER	ŞEKLE BAĞLI OLMAYAN	ŞARTA BAĞLI OLMAYAN

BU SUNUMDA YARARLANILAN KAYNAKLAR

Güriz A. (2011). Hukuk Başlangıcı.
Ankara:Siyasal Kitabevi.

Keyman S., Toroslu H. (2012). Hukuka Giriş.
Ankara:Yetkin Yayınları.